

“Pigen med nålen” er opfindsom, vild og måske bedste danske periodefilm nogensinde?



Trine Dyrholm som Dagmar Overby med mørket omkring sig i "Pigen med nålen". Foto: Nordisk Film



Frederik Bojer Bové
01.02.2025



FILM // ANMELDELSE – *Pigen med nålen* er mørk og grum, og en af de visuelt vildeste danske film meget længe. Det er nemlig en film, hvor tematik og æstetik er smeltet sammen på original vis, skriver Frederik Bojer Bové.

Pigen med nålen

Dansk (polsk, svensk) periodedrama, 2024, 115 min.

Instr.: Magnus von Horn **Manus:** Magnus von Horn og Line Langebek **Medv.:** Vic Carmen Sonne, Trine Dyrholm, Besir Zeciri, Joachim Fjelstrup m.fl.

Premiere 23. januar landet over.

Der er en scene tidligt i Magnus von Horns *Pigen med nålen*, hvor Karoline (Vic Carmen Sonne) sidder i en overfyldt bus og begynder at kigge ud af vinduet. Det kunne være anledning til at give os et billede af filmens København – at lave et

imponerende totalbillede, der kunne vise os filmens større vision for samtidens København. *Hvordan så den her verden ud?*

Vi får også et uforglemmeligt billede af verden udenfor bussens vindue, mørkt og klaustrofobisk. Men vi får det vist som genskæret i Karolines øje, så visionen om København er ikke meget større end et frimærke. Og derfor er billedet så meget desto mere uforglemmeligt.

Det klip er måske det mest typiske fra *Pigen med nålen*. En film fyldt med vilde visuelle idéer, der samlet set udgør et uforglemmeligt portræt af fortidens Danmark. Og som i høj grad bliver så uforglemmelig netop ved altid kun at give os små udsnit af det større billede.

Det er Magnus von Horns tredje spillefilm. Og med afstand hans bedste. Den ville nok også have været sidste års bedste danske film, hvis den var kommet for en måned siden. Som det er nu, starter den filmåret 2025 på bedste vis.

København 1918

Pigen med nålen er blevet solgt som værende historien om **Dagmar Overby** (spillet af Trine Dyrholm), men det er Karoline, som er den helt centrale figur, som vi følger rundt i de mange dele af København. I filmens åbningsscene bliver hun sat ud fra den ret pæne lejlighed, hun har boet i, da hun ikke længere kan betale huslejen, eftersom hendes mand er forsvundet ved fronten under 1. Verdenskrig. Så hun må flytte op i en forfærdelig slummet taglejlighed.



Vic Carmen Sonne og Besir Zeciri i en trøstesløs “københavnserlejlighed”. Foto: Nordisk Film

Hun arbejder på en stor fabrik med at sy uniformer, hvor direktøren for det hele (Joachim Fjelstrup) får et godt øje til hende, og så går de rundt i parker, har sex i gyder, er hjemme i hans store palæ, indtil hun bliver efterladt gravid og fyret fra arbejdet.

Da hendes mand Peter (Besir Zeciri) kommer ødelagt hjem, ser vi ham arbejde i et cirkus som ‘det som krigen spyttede ud’. Men Karoline kan ikke se sig selv opfostre et barn med en mand, der skrider PTSD-ramt hele natten igennem, så i stedet afleverer hun det lille barn til Dagmar Overby, der lover at finde en familie til det.

Og så bliver filmen for alvor til et mareridt, billedet af København for alvor surrealistisk, og Magnus von Horn og Trine Dyrholm skaber en uforståeligt mørk og foruroligende karakter med Dagmar Overby. Den slags karakterer har instruktøren faktisk skabt før, men det særlige er her, hvordan Overbys mørke spredes rundt i filmens verden, indtil man gruer for, hvad der skjuler sig bag det næste hjørne. Det bliver nærmest en horrorfilm. Og en virkelig særlig periodefilm (film, der foregår i en anden tid, end filmen er lavet, red.)

Periodefilm, tips og tricks

Alt i alt er *Pigen med nålen* nok den mest overbevisende danske periodefilm, jeg nogensinde har set. Det koster så meget at genskabe fortiden på en overbevisende måde, men tidsbilledet i *Pigen med nålen* virker komplet gennemarbejdet.

Ikke at det på nogen som helst måde er et troværdigt billede af samtidens København, for filmen er tydeligvis optaget uden for landets grænser, og der er scener, hvor det nærmest virker som om, København er en bjergby. Men det virker som en virkelig verden og ikke en filmkulisse, og at den verden så rent geografisk ikke kan være Danmark, det overlever man.

“Sådan laver man overbevisende historiske verdener, uden for mange ressourcer

Jeg tror ikke, succesen kommer fra scenografi og kostumer, i hvert fald ikke kun. Billederne i *Pigen med nålen* er så overbevisende, fordi de er skåret virkelig skarpt til. Filmen er fotograferet med mange *close-ups* og ikke ret meget dybde i billederne, så rum og baggrund er sjældent ret tydelige.

Så når der bare står to statister på den lille bid vej, vi kan se – og deres utydelige kostumer ser sådan nogenlunde ud – så tror vi egentlig på, at der sikkert står rigtig mange andre lige uden for billedet, vi kan bare ikke lige se det.

Og sådan laver man overbevisende historiske verdener, uden for mange ressourcer.



Et billede, der næsten kunne have været fra en dansk stumfilm anno 1918. Foto: Nordisk Film

Magnus von Horn og det, vi ikke kan se

Jeg ved ikke, om det er derfor, at Magnus von Horn har valgt den æstetik til *Pigen med nålen*. Måske det også bare passer til filmens tematik, som i høj grad arbejder videre med det, instruktøren undersøgte i sine første to film. Hvorvidt man kan kende et menneske. Om vi kan stole på det, vi ser, eller om der foregår meget andet, som vi ikke kan se.

Debuten *Efterskælv* (2015) handlede om en svensk dreng, der blev løsladt for fængslet efter at have afsonet en dom for mord. Morderen John var så uforståelig en karakter, sød og rar, men samtidig kvindemorder, at hverken lokalsamfundet eller filmen kunne finde hoved og hale i det, hvilket skabte en imponerende foruroligende grundstemning.

Dagmar Overby er uforståelig, denne gang er hele verden uforståelig, og det er den i høj grad, fordi æstetikken nægter at give os det hele.

Sweat (2020) fulgte Sylwia, der som fitness-influencer på overfladen delte alt med hele omverdenen. Men var hun glad? Var opmærksomheden god eller dårlig, når den for eksempel resulterede i en stalker?

Magnus von Horn har altså – udover en række kortfilm – lavet tre spillefilm. *Efterskælv* er svensk, ligesom ham selv. *Sweat* er polsk, som er der, hvor han blev uddannet. Og *Pigen med nålen* er altså dansk, men med en stor del polske filmarbejdere, og desuden optaget i Østeuropa.

Mest af alt er *Pigen med nålen* bare første gang von Horn virkelig får kombineret tematik og æstetik til et forrygende samlet hele. Dagmar Overby er uforståelig, hele verden er uforståelig, og det er den i høj grad, fordi æstetikken nægter at give os det hele.

Det er en af de mest æstetisk ambitiøse og vellykkede danske film i lang tid. Og et dybt foruroligende mareridt.

Klik dig videre til meget mere filmstof [lige her](#).

Dagmar Overby

Frederik Bojer Bové

Magnus von Horn

Pigen med nålen



Frederik Bojer Bové

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på [kronoper.dk](#), er dansk redaktør på tidsskriftet Cinema Scandinavia og har været programlægger på...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25, 50 eller 100 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.